

Sayın Başkan,

Değerli Meclis üyeleri, Basınımızın değerli temsilcileri, Odamızın Ekim ayında gerçekleşen Meclis toplantılarına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve yönetim kurulum adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Ankara'da gerçekleştirilen Cumhuriyet tarihimizin en büyük terörsaldırısında 102 vatandaşımızı kaybetmek bizler için üzülmüştür. Biz ASO olarak olaya duyduğumuz tepkiyi, hem yazılı olarak hem de diğer OSB ve sivil toplum kuruluşlarının başkanlarıyla birlikte terörsaldının gerçekleştiği meydanı kapatarak gösterdik. Burada terörsaldırılarını bir kez daha lanetliyor, ölen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, milletimize de başsağlığı diliyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Dünya Ekonomik Forumu'nun "Küresel Rekabet Endeksi 2015-2016" Raporu geçtiğimiz günlerde yayınlandı. Rekabet endeksi, 140 ülkeyi 12 başlık altında değerlendiriyor. Bunlar: "Kurumsal Yapı", "Altyapı", "Makroekonomik Ortam", "Sağlık ve Temel Eğitim", "Yüksek Öğretim ve Hizmetiçi Eğitim", "Ürün Piyasalarının Etkinliği", "Emek Piyasalarının Etkinliği", "Finansal Piyasaların Gelişmişliği", "Teknolojik Gelişme", "Pazar Büyüklüğü", "İş Dünyasının Gelişmişlik Düzeyi" ve "İnovasyon". Endeksin ilksiralarında İsviçre, Singapur, ABD, Almanya ve Hollanda yer alıyor. Rapor göre Türkiye, küresel rekabetçilik endeksinde bu 12 başlığın 10'unda gerileme göstererek 6 basamağa düşüp, 144 ülke arasında 51'incisi sıraya inmiş. En sert düşüş ise "Kurumsal Altyapı" başlığında gerçekleşmiş. Bu başlıkta 144 ülke arasında 75'incisi sıraya gerilemişiz. Diğer yandan, altyapı ve ürün piyasaları etkinliğinde rekabet gücümüzü geliştirmişiz. Rapor genel olarak rekabet gücündeki düşüşün nedenini jeopolitik ve siyasal belirsizliklerin yatırım ortamını bozmasına bağlamakta, uzun dönem rekabetçiliği artırmak için öz yatırımların artması gerektiğini belirtmektedir. Yatırımların artması için yatırım ortamını iyileştirecek ve işgücü piyasasına esneklik getirecek yapısal reformların gerçekleştirilmesi gerekir. Ancak bu konuda uzunca bir süre dirhiçbir şey yapılmamış durumdadır. Yapısal reformlarda geciktirmemizi rekabet gücümüzde gerilemektedir. Bu nedenle, seçimlerden sonra hangisi hükümet kurulursa kurulsun ilk 100 gün yapısal reformları gerçekleştirmek için kullanılmalıdır.

Değerli Meclis üyeleri,

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Ağustos ayında bir önceki ayagöre beklentilerin üzerinde bir hızla, %2,9 arttı. Bu memnuniyet verici bir gelişmedir. Ben daha önce yaptığım konuşmalarda, tüm olumsuzluklara rağmen ekonomide çarklarının dönmeye devam ettiğini ifade etmiştim. Sanayi üretimi de buteşhisidoğrulamaktadır. Bu artışını yılıngirik alankısmında devam edip etmeyeceğini hep birlikte göreceğiz. Diğer yandan vadelerin 6- 8 ayın üzerine çekilmesinin getirdiği ödemeler sorunları devam etmektedir. Ekonomide diğer birolum suz gelişme de karşılıksız çekim miktarındaki artıştır. Yılın ilk dokuz ayında karşılıksız çekim tutarı, geçen yılın aynı dönemine göre %41 artışla 20 milyar liraya dayanmıştır. Hem vadelerin uzaması hem de karşılıksız çeklere ekonomik durumu iyiolan firmaları da olumsuz etkilemektedir. Eğer jeopolitik vesiyasibelir silikler bir an önce azalırsa, 2016'da işlerindaha da iyiyegideceğini umuyorum. Ağustos ayında ihracat %2,8, ithalata ise %18,2 azaldı. Dış ticareta çığımız azalıyor, ihracatın ithalata karşılama oranı yükseliyor ama bu, ihracat artışında değil, ithalattaki yüksek oranlı düşüşlerden kaynaklanıyor. İthalattaki bu düşüşün kısmen de olsa değer kaybeden TL nedeniyle yerli mallara olantalepteki artışın etkisi olmuştur. Enflasyondaki yükseliş de devam etmektedir. TÜFE Eylül ayında 0,89 olurken, yıllık enflasyon da %7,95 oldu. Bu gidiş devam ederse, yılı %8'in üzerinde bir enflasyonla kapatacağımız anlaşılıyor. İstihdamda da olumlu bir gelişme göremiyoruz. İşsizlik oranı, Temmuz döneminde %9,8, mevsimlik etkilerden arındırılmış işsizlik ise %10,4 oldu. Temmuz ayına ait istihdam göstergeleri, sanayide çalışan sayısının Haziran ayına göre 44 bin azalarak 5 milyon 336 bine düştüğünü göstermektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

2016-2018 döneminin kapsayan Orta Vadeli Program açıklandı. Programagöre buyıl %3 büyüyecek olan ekonomi, 2016'da %4, 2017'de %4,5, 2018'de ise %5 büyüyecek. Bu yıl %10,5 olması beklenen işsizliğin, 2018'de ise %9,9 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Program tahminlerine göre buyıl 143

milyardolar dakalması belenen ihracat, 2018'de 192 milyar dolar ulaşacak. 2015'te 208 milyar dolar olması beklenen ithalat ise 2018'de 265 milyar dolarayükselecek. Bu yıl %7,6 olması beklenen enflasyonun 2018'de %5'e gerileyeceği tahmin ediliyor. Bu yıl ortalamada kurunun 2,73 olması beklenirken gelecek yılki 3,08 tahmin edildi. Bu da %13'lük artışa denk geliyor. Sonraki iki yıl doların artışı %5,2 ve 1,7 ile enflasyonun altında kalıyor. Diğer bir deyişle 2017'den itibaren TL'de değerlenmeye yaşanacak.

Orta Vadeli Program

kişi başına gelir cari doları yerine satın alma gücü paritesi açısından açıkladı. Bu değişikliğin gerekçesi olarak döviz kurlarında yüksek boyutta yaşanan dalgalanmaları gösterildi. Satın Alma Gücü Paritesi, ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılıklarını dikkate alarak, para birimlerinin satın alma gücünü gösterir. Satın Alma Gücü Paritesine göre kişi başına gelir 2014 yılında 19 bin 054 dolardı. 2015 yılında %2,3 artarak 19 bin 506 dolarayükselecek. Satın Alma Gücü Paritesine göre kişi başına millî gelir 2018 yılı için ise 22 bin 680 dolar olarak tahmin edildi.

Değerli Meclis üyeleri, Cari işlemler açığı, Ağustos tabiri önceki yılın aynı ayına göre 2 milyar 58 milyondolar azalarak 163 milyondolar oldu. Yıllık bazda ise cari işlemler açığı 43 milyar 47 milyondolar geriledi. Geçen yılın Ocak-

Ağustos döneminde 13 milyar dolar portföy yatırımı yapan yabancılar, bu yıl aynı dönemde portföy yatırımlarını 5 milyar dolar azalttılar. Doğrudan yatırımlar son 8 ayda yaklaşık 12 milyar dolar olurken,

bizim firmaların diğer ülkelerde yaptığı yatırımlar 3 milyar 349

milyondolar oldu. Diğer yandan cari açığı önemli ölçüde kaynağı belli

olmayan döviz girişleri ile kapatıyoruz. Türkiye'ye ilk 8 ayda kaynağı belli

olmayan döviz girişi 11 milyar dolar ulaştı. Ayrıca, ilk 8 ayda Merkez Bankası rezervleri de yaklaşık 3 milyar dolar azaldı. Bu durum, sağlıklı bir dış finansmanı işaretlememektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Siyasi partilerin seçim beyannamelelerinde adeta el

kesesinden bir cömertlik yarışına girdiklerini görülmektedir. Bu

vaadlerine ekonomi üzerindeki etkilerinin yeterince düşünülmediğini görmekteyiz. Örneğin asgari ücrette kiva dedilen artışların etkisi sadece asgari ücretlilerle sınırlı kalmayacaktır. Asgari ücret, cezalar, kıdem tazminatı gibi birçok şeyin de ölçüsüdür. Ayrıca asgari ücretteki artış, ücret skalasındaki farklılıkların korumak için diğer ücretlerde de

bir artışa yölecektir. Bunun sonucu olarak hem rekabet gücümüzü zayıflayacak, hem de işsizlik artacaktır. Verimlilik artışına desteklenmeyen ücret artışlarının ekonomi üzerindeki etkileri hep olumsuz olmuştur. Bu nedenle, işgücünün niteliğini yükseltmeye, bunun için de önceliklemesle eğitime odaklanmak ve becerilerin geliştirilmesini zorundayız. Siyasi partilerimizi, seçim vaatlerinin ekonomi üzerindeki olası olumsuz etkilerini bir kez daha düşünmeye davet ediyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Sözlerime burada son verirken hepinizi saygıyla selamlıyorum.